

Hačova jaskyňa

Hačova jaskyňa patrí medzi jaskyne Plaveckého krasu. Neďaleko východnej kóty Čelo (718 m n.m.) objavili obyvatelia obce Buková Miloš Hačo, Peter Lipár, Maroš Lipár, Ján Molnár a Andrej Hlavatý drobnú prepadlinu s priemerom asi 50 cm a hĺbkou do 1,5 m. 14. januára 2001 pri čistení dna tejto prepadliny objavili Miloš Hačo spolu s Dušanom Hačom malý otvor, z ktorého bolo cítiť prievan. Vhodené skalky padali do neznáma cca 5 sekúnd. Po tomto objave začali spomínaní obyvatelia obce tento otvor prehlbovať. Pri výkopoch si pomáhali odbornými radami známych zo skupiny OS Plavecké Podhradie a vlastnoručne vyrobeným kladkostrojom. K prácam sa pridali i ďalší ľudia – zo Záhoria Milan Blusk, Jaro Butaš, Stanislav Lieskovský. Z Bukovčanov Milošovi Hačovi a ostatným vyššie spomenutým ešte pomáhali Ľuboš Hačo, Jozef a Pavol Polákovci, Pavol Herceg, Miloš Herceg a určite i ďalší.

Dňa 13. marca 2001 jaskyňu spolu s Braňom Šmídom a Erikom Kapucianom zo Speleoklubu UK zmapovali.

Veterlín takto znovu vydal kus svojho podzemného tajomstva!**Popis jaskyne**

Hačova jaskyňa je jedným z najpozoruhodnejších jaskyniarskych postupov v Malých Karpatoch za posledné obdobie vôbec. Dá sa pritom predpokladať, že vzhľadom k pulzným prievanom je táto lokalita stále ešte len fragmentom väčšieho jaskynného systému.

Prepadlisko vchodu do jaskyne má profil 0,8 x 1 m. Vstupná sinkovitá kaverna je hlboká 4 m, s ďalším stupňom celkovo 6 m. Do boku sú z nej zahĺbené korozívne výbežky (Peťova slepá cesta). Zo vstupnej dutiny klesá strmo na východ špirálovito zatočená plazivka s profilom asi 50 cm (Pôrodnica), ktorá prechádza po pár metroch do podobnej horizontálnej plazivky. Plazivka nadväzuje 2 m vysokým skokom na menšiu oválnu korozívnu dutinu so zarútenou priepastkou na dne (Nebo a peklo) a 8 m hlbokou šachtou na väčší priestor (Dóm spolupracovníkov). V rozrušenej stene prístupovej priepasti je

tu tesne nad dnom dómiku pekne vyzdobená postranná dutina, zvaná Tatov hrob. Na stene siete, pri nástupe do klesajúceho chodbovitého pokračovania jaskyne s veľkým zaklineným balvanom, je formácia veľmi dobre vyvinutých pizolitických výrastkov veľkosti hrachu až guľčiek.

Z Dómu spolupracovníkov pokračuje jaskyňa oválnou meandujúcou strminou, nazvanou Cesta do pekla. V závere jej prvej tretiny vyrastajú z jej sintrového dna dva stalagnity, z ktorých jeden (45 cm výška, 11 cm priemer) má dokonalú podobu vztýčeného mužského prirodzenia (Ženský sen). Strmina chodby sa v najnižšej časti spája s rozšíreným priestorom (Bluskova zrútená pivnica), do ktorého spadá kolmým 4 m hlbokým stupňom. Priamo pod ním je sienkovitá, pekne sintrami vyzdobená dutina (Kaplnka) s plytkým jazierkom a zníženým záverom. Ďalej je tu lomená priestranná chodba, dlhá 20 m, nazvaná Hačova galéria. Je vysoká 3-5 m a jej steny sú bohato pokryté pestrofarebnými nátekovými sintrami. V strednej časti chodby sa zo slziaceho prítoku formuje jazierko. V strednej časti šikminy, ktorá odbočuje vľavo od Kaplnky sa mierne rozširuje do strán (Butašove zrkadlo) a trochu stúpa a hneď klesá plazivkovitým zúžením. Jej pokračovanie je zasintrované masívnym nátekom, no medzi ním a stenou je štrbina asi 10 cm široká, z ktorej cítia miestami silný pulzný prievan.

Celková dĺžka jaskyne po objavení bola 170 m a jej hĺbka od vchodu po najnižší bod Hačovej galérie -56 m. V roku 2001 bola dĺžka 548 m a hĺbka -73 m. Po prekonaní závalu na konci chodby "Sodoma Gomora" Milošom Hačom sa v strope chodby objavil otvor. Kvôli bezpečnosti na ďalší prieskum prizval Miloš Hačo Braňa Šmídu. V septembri 2004 v spolupráci Šmída, Hačo, Majerčák bola prekonaná časť zasypaného a sintrom vyplneného kanála a po zdolaní úzkeho meandra boli objavené nové priestory, dosť značne poškodené rútením, čo svedčí o seizmických pohyboch v minulosti. Po zameraní všetkých nových častí, dĺžka jaskyne vzrástla na 660 m, hĺbka ostala nezmenená -73 m. Od septembra 2004 už k novým objavom neprišlo, lebo aktivity speleológov sa presunuli do iných jaskýň.

Hačova jaskyňa sa z jaskýň Plaveckého krasu veľkosťou radí na

tretie miesto za Plaveckú jaskyňu a Roštúnsku priepasť.

Uvedený odbornější popis je skrátenu verziou zo Spravodaja Slovenskej speleologickej spoločnosti č. 2/2001.